

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітня програма ОР Бакалавр
Спеціальність АЗ «Початкова освіта»
Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2025р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Загальна психологія
Викладач (-і)	Федик Оксана Василівна
Контактний телефон викладача	596066
Е-mail викладача	oksana.fedyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1161
Консультації	згідно графіку
2. Анотація до курсу	
Ефективна професійна реалізація сучасного педагога різної спеціалізації неможлива без цілісної системи знань про людину, яка формується у вищій школі. Програма навчальної дисципліни “Психологія загальна” орієнтована на оволодіння студентами знаннями про особливості функціонування психіки людини, її законів та механізмів та складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності розвитку та функціонування психіки людини. Вивчення загальної психології є необхідним для формування психологічної освіченості та культури майбутніх педагогів. Програмою передбачені лекційні і практичні заняття, на яких будуть інтенсивно застосовуватися інтерактивні, тренінгові форми роботи. Окрім аудиторних занять, програма включає значний об’єм самостійної роботи студентів з метою опрацювання теоретичних джерел і виконання самостійних практичних завдань.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета курсу - формування у студентів базової системи наукових знань з психології. Основне завдання навчальної дисципліни – сприяти психологічній підготовленості майбутніх педагогів до професійної діяльності. Після вивчення навчальної дисципліни «Психологія загальна» студенти повинні набути та отримати знання: ключових понять, теорій та закономірностей, що складають категоріальний апарат психології; - базових категорій психології; - психологічних механізмів та закономірностей психіки людини. уміння: - аргументувати власні погляди на актуальні проблеми загальної психології; - аналізувати	

психологічні загрози у шкільному та дошкільнобудитячому колективах; - використовувати психологічні знання при реалізації професійних функцій; - мати уявлення про психологічні особливості психіки дитини; - володіти методами психічної саморегуляції особистості.

Цілі курсу - Сформувати у студентів: Розуміння сутнісних властивостей загально-психологічних феноменів. Основи вмінь і навичок функціонально-системного осмислення й трактування психічних феноменів, наукових та навчально-методичних праць з психології. Знання методологічної парадигми гуманістичного напрямку в психології та основних методів загально-психологічних досліджень. Здатність ефективно оперувати загально-психологічними знаннями в процесі вивчення усіх психологічних та споріднених дисциплін. Спроможність інтерпретувати науково-дослідні проблеми та практичні психологічні питання з гуманістично-саногенних загальнопсихологічних позицій.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційнокомунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

ПР-07Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності мотивацію до навчання.

ПР-08Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, емоційного реагування.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	Початкова освіта	1	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завданн я, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. З історії тлумачень функціональної сутності психіки Психіка – ідеальний об'єкт. Феномени, які свідчать про здатність психіки	лекція семіна р	1. Гроф С. Психологія майбутнього: уроки з сучасних досліджень свідомості. Львів: Афіша, 2015. 328 с. 2. Гурвіч А. Щодо інтенційності свідомості // Філософська думка, 2015. №5. С. 14-29. 3. Москалець В.	2/2 Питанн я для самоко нтролю. Словни к психоло	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10 б – за підготовку і презентацію повідомленн	На протязі семестру

людини безпосередньо впливати на матеріальні об'єкти. Повсякденно- практичні психологічні знання. Основи наукового підходу до психіки. Природа і основні функції душі в анімізмі. Природа і основні функції психіки людини за Демокритом, за Сократом, за Платоном. Значення положень Платона про «ідеї» та «Царство Ідей» для становлення наукової психології. Психологічна сутність поняття. Основний психологічний зміст свідомості людини (понятійні знання, самосвідомість, цілепокладання, ставлення). Підсвідомі й несвідомі феномени у психіці людини. Функціональні аспекти психіки у вченні Арістотеля. Функції психіки за Галеном. Природа і функціонування «нервової машини» та психіки за Р. Декартом.		Функціональнопсихологі чна сутність свідомості як рамкової умови пізнання, методологування, віри, мислення, діяльності // Психологія і суспільство, Український теоретикометодологічни й соціогуманітарний часопис. 2019. № 1. С. 35-51. Загальна психологія: підручник / за загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. 4-те вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 568 с.)	гічних терміні в	я	
--	--	---	------------------------	---	--

Основний психологічний зміст постулату Р. Декарта “Cogito ergo sum”. “Tabula raza”, асоціювання та рефлексування за Дж. Локком.					
Тема 2. Предмет і методи загальної психології Предмет загальної психології. Місце психології в системі наук та місце загальної психології в структурі галузей психологічної науки. Методологічні принципи в психології. Методи загальної психології: інтроспекція, самоспостереження, спостереження, експеримент, психологічне моделювання, вивчення літературних та історичних джерел і продуктів діяльності, математично-статистичні.	лекція семінар	1. Москалець В. Загальна психологія: підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра-К, 2023. С. 71-102. ISBN 978617-7748-90-7 2.Попередні видання цього підручника (2020 і 2022 р.р.). Частина I. Розділ 3. Загальна психологія: підручник / за загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. 4-те вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 568 с.. Москалець В. Загальна психологія: хрестоматія. 2024. 234 с. // Електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.	2/2 Питання для самоконтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10 б - контрольна перевірка знань зі знання психологічних термінів	На протязі семестру
Тема 3. ПСИХІЧНІ ПРОЦЕСИ Відчуття Аналізатор. Рецептор. Перекодування в аналізаторі. Модалність відчуття. Синестезія. Емоційні тони	лекція семінар	1. Москалець В. Загальна психологія: підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра-К, 2023. С. 174-204. ISBN 978617-7748-90-7 © 2.Попередні видання цього підручника (2020 і 2022 р.р.). Частина II. Розділ 6. Загальна психологія: підручник / за загальною	2/2 Питання для самоконтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10 б – за підготовку і презентацію повідомлення	На протязі семестру

відчуттів. Класифікація відчуттів: екстероцептивні (контактні і дистантні) та інтероцептивні (органічні і пропріоцептивні) відчуття. Пороги відчуттів. Інтенсивність відчуття. Чутливість органів чуття. Закон Бугера-Вебера. Закон Вебера-Фехнера. Адаптація органів чуття. Сенсibilізація. Прості, основні, складні, чисті, змішані відчуття.		редакцією академіка С.Д. Максименка. 4-те вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 568 с.			
Тема 4. Сприймання Предметність (об'ємність) чуттєвого відображення. Фактори предметності сприймання: перспективне скорочення; суміщення і накладання або перекривання; розподіл світла й тіней (відблиски і контрасти); повітряна перспектива; руховий паралакс. Структурність сприймання.	лекція семінар	1. Москалець В. Загальна психологія: Підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра-К, 2023. С. 204-238. ISBN 978617-7748-90-7 2. Попередні видання цього підручника (2020 і 2022 р.р.). Частина II. Розділ 7. 3. Москалець В. Загальна психологія: хрестоматія. 2024. 234 с. // Електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.	2/2 Питання для самоконтролю. Словники психологічних термінів	10 б - контрольна перевірка знань з тем лекцій	На протязі семестру
Тема 5. Мислення Функціональна психологічна сутність інтелекту і мислення. Наочно-дійове мислення.	лекція семінар	1. Москалець В. Загальна психологія: Підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра-К, 2023. С. 204-238. ISBN 978617-7748-90-7 2. Попередні видання	2/2 Питання для самоконтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10 б – за підготовку і презентацію	На протязі семестру

Перцептивна модель. Кінестезична модель. Сенсомоторна схема. Сенсомоторний інтелект. Наочно-образне мислення. Взаємозв'язки мислення і мовлення. Трансдукція (за В. Штерном). Символ. Словесний символізм (за О. О. Потебнею). Значення слова як елемент (одиниця) єдності мислення і мовлення (за Л. С. Виготським). Егоцентричне мовлення дитини як засіб мислення. Псевдопоняття.		цього підручника (2020 і 2022 р.р.). Частина II. Розділ 7. 3. Загальна психологія: підручник / за загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. 4-те вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 568 с..		повідомлення	
Тема 6. Уява Послідовні та ейдетичні образи. Галюцинації. Сновидіння. Гіпнотичні стани. Образи уяви та їх види: репродуктовані, продуктовані й продуктивні; одиничні та узагальнені (образносимволічні означення). Чинники образів уяви: асоціації, вербальний вплив, діяльність, яка вимагає уявлення, емоційні переживання. Увага Увага.	лекція семінар	1. Москалець В. Загальна психологія: підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра-К, 2023. С. 174-204. ISBN 978617-7748-90-7 2. Попередні видання цього підручника (2020 і 2022 р.р.). Частина II. Розділ 6. 3. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.]/ М. Й. Варій – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с	2/2 Питання для самоконтролю.	106. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10 б – за підготовку і презентацію повідомлення	На протязі семестру

Уважність. Функції уваги: спрямування й зосередження психічних процесів. Види уваги: рефлекторна, інстинктивна, аперцептивна, невимушена (мимовільна), вимушена (довільна), післядовільна. Властивості уваги.					
Тема 7. Емоційні процеси і стани Емоція. Афект. Настрій. Емоційна складова стресу. Вегетативні зміни в процесі емоційних переживань. Зовнішні (експресивні) вияви емоційних переживань. Проблема функціональної сутності емоційних переживань. Почуття. Любов і ненависть. Вищі почуття: трудові, патріотичні (почуття етнічної ідентичності), релігійні, морально-етичні, естетичні.	семіна р	1. Москалець В. Загальна психологія: Підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра- К, 2023. С. 204-238. ISBN 978617-7748-90-7 2. Попередні видання цього підручника (2020 і 2022 р.р.). Частина II. Розділ 7. 3. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.]/ М. Й. Варій – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с	2 Питанн я для самоко нтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 10 б – за підготовку і презентацію теми самостійного опрацювання	На протязі семестру
Тема 8. Загально- психологічний аспект діяльності особистості Діяльність як спосіб існування	семіна р	1. Москалець В. Загальна психологія: Підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра- К, 2023. С. 204-238. ISBN 978617-7748-90-7 2. Попередні видання	2 Питанн я для самоко нтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 10 б – за підготовку і	На протязі семестру

людини. Суб'єкт-об'єктна основа та мотиваційний критерій поділу діяльності особистості на види. Комунікативна діяльність або спілкування. Госпіталізм. Ігрова діяльність або гра. Пізнавальна діяльність. Аксіологічна або ціннісно-орієнтаційна діяльність. Трудова діяльність або праця. Творчий потенціал і самоактуалізація особистості за А. Х. Маслоу.		цього підручника (2020 і 2022 р.р.). Частина II. Розділ 7. З. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.]/ М. Й. Варій – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с		презентацію теми самостійного опрацювання	
Тема 9. Психологічна сутність особистості Актуальність проблематики психології особистості на сучасному етапі розвитку людства. Біологічна, соціальна і духовна природа людини. Знання, уміння, навички та спрямованість (ціннісні орієнтації, світогляд, переконання, віра) особистості. Основний психологічний зміст духовності особистості. Диференціація понять:	семінар	1. Москалець В. Загальна психологія: Підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра-К, 2023. С. 204-238. ISBN 978617-7748-90-7 © 2. Попередні видання цього підручника (2020 і 2022 р.р.). Частина II. Розділ 7. Загальна психологія: підручник / за загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. 4-тє вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 568 с.	2 Питання для самоконтролю.	10 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 10 б – за підготовку і презентацію теми самостійного опрацювання	На протязі семестру

особистість, людина, індивід (індивідуум), особа, індивідуальність. Представники виду Homo sapiens, які не є особистостями.					
16. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 50 балів відводиться на роботу на семінарських заняттях, письмову самостійну роботу та КСР (максимум 30 балів), написання контрольної роботи (максимум 20 балів), 50 балів – це екзаменаційна робота.				
Вимоги до письмової роботи	Письмової (контрольна) робота студента базується на питаннях винесених на самостійне опрацювання. Крім конкретних питань пропонується пояснити психологічний термін.				
Семінарські заняття	Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати аналітичне та критичне мислення, формувати навички публічних виступів, умінню проводити дискусії на актуальні теми з психофізіології.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Для допуску до підсумкового контролю (екзамену) студент повинен мати оцінки (відмінну/добру/задовільну) на семінарських заняттях – мінімум 10 балів; отримати мінімальний задовільний бал за самостійну роботу - мінімум 10 балів, отримати мінімальний задовільний бал за написання контрольної роботи – мінімум 20 балів, а також засвоїти матеріали, що винесені на самостійне опрацювання – мінімум 10 балів. Мінімальний сумарний бал для допуску до підсумкового контролю з дисципліни – 50 балів. Форми оцінювання в університеті регламентуються згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf) Облік навчальної роботи студентів здійснюється згідно Положення про електронний журнал обліку навчальної роботи здобувачів освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (нова редакція) (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/elektronni-zyrnal.pdf) У випадку неатестації здобувачів освіти з дисципліни студенти мають право на повторне вивчення курсу, що регламентовано Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf				
7. Політика курсу					
Академічна доброчесність У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf). Пропуски занять (відпрацювання) Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань внаслідок пропущених занять без поважних причин. Відрацювати пропущені заняття студенти зможуть письмово (виконати тести, написати контрольну роботу та ін.) або усно					

протягом місяця після пропущеного заняття або протягом тижня КСР. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог, проходять тестування за темами <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну Роботи повинні бути виконані й представлені студентом у встановлений час, при цьому не пізніше ніж за 1 тиждень до завершення вивчення навчального курсу групою. Ті, хто не виконали тести, практичні завдання, завдання самостійної роботи вчасно, повинні їх виконати, однак оцінка при цьому буде знижена відповідно до розроблених критеріїв. У випадку незадовільного виконання завдань, виявів недобропорядної поведінки, академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи, а пред'явлені студентом завдання не зараховуються.

Неформальна освіта Невідповідна поведінка під час заняття Неприйнятним для студентів Університету є: порушення норм моралі, що включає негідну поведінку; пропуски навчальних занять без поважної на то причини; вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу; порушення академічної доброчесності.

Можливість зарахування результатів неформальної освіти здійснюється згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

8. Рекомендована література

1. Основна література: 1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psihologijateoretichnij-kurs.html?gclid=CjwKCAjwi9HBhACEiwAPzUhHDtP2hnJfrxsoKBFQgYeErhMnWBg3x-FHqX0tUm74vuRgNrftuNMwRoC22EQAvD_BwE
2. Максименко С. Д. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с.
3. Москалець В. П. Загальна психологія. – К.: Ліра, 2020. – 564 с.
4. Партико Т. Б. Загальна психологія. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. Детальніше: <https://samorozvytok.info/content/tb-partyko-zagalnapsyhologiya-pidruchnyk-1>
5. Партико Т. Б. Курс загальної психології. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 208 с.
6. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с.
7. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. Детальніше: <https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psihologija-1033118.html#tab-attributes>
8. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник / М. Й. Варій. – Київ : Центр учб. літ., 2009. – 1008 с.
9. Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко ін.] ; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Каравела , 2011. - 464 с.
10. Савчин М.В. Загальна психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин. – Дрогобич, 2009.- 372 с.
11. Загальна психологія: підручник / за загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. 4-те вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 568 с.

Викладач: Федик Оксана Василівна